

LBRIS

We know
books

ROYD TOLKIEN

LISTA
de dorințe a lui
MIKE

Doi frați și călătoria lor

Cuprins

Cuvânt-înainte	9
----------------------	---

PARTEA ÎNTÂI: ÎNCEPUTUL ȘI SFÂRȘITUL

Pe scândură	13
Unde sunt frânele?	17
Chief Rocka	25
Cenușă și bikini	32
În vizuina iepurelui	41
Moel Famau	46

PARTEA A DOUA: PÂNĂ ACOLO ȘI ÎNAPOI

Zburați, nebunilor!	55
Scarabeul	70
Samson	86
Piatra și sticla	93
Leagănul credinței	101
Deasupra norilor	107
Obsesia vitezei	114
Hobbiți și gumoaie	119
Icar	130
Eroi și monștri	140
Cămara naturii	149
Te distrezi, nu?	162
Diagnosticul oficial	173
Lume pierdută – lume nouă	184
Poze	188

Fapte la întâmplare	195
Speranță	206
Pasărea pioasă a semnelor de bun augur	218
Ia un loc!	223
Dacă muzica ar fi...	229
Marele prefăcut	242
Psycho Pimp	247
Gros și îndesat	253
Pasăre nemuritoare	261
Spre cer (din nou)	268
Numărul 1	276
Inima întunericului?	283
Orașul grădinilor	294

PARTEA A PATRA: ACESTA NU E SFÂRȘITUL

Găleți de gheață	301
Aurul dragonului	314
Pounamu	321
Tunet	327
Rămas-bun	332
Acasă	338
În ceață, lacrimile	344
Postfață	351
Mulțumiri	358
Despre Royd Tolkien	359
Despre Drew Cullingham	360

Cuvânt-înainte

N-aș fi putut scrie o asemenea carte fără sprijin. Nu pentru că nu știu să scriu. Și nici pentru că nu-s suficient de motivat, să zicem. Ci pentru că, oricât de mult aș căuta partea amuzantă în tot și toate, miezul acestei cărți este la fel de aspru și de dureros pentru mine ca la început.

Asemenea compozitorului care „trece peste“, înainte să născocască versuri emoționante despre suferința lui recentă, mi se pare mult mai ușor să scrii anumite lucruri privindu-le cu detașare. Eu nu m-am detașat încă de suferința pe care mi-a produs-o moartea fratelui meu, Mike. Nu mă înțelegeți greșit, am încercat să scriu despre ea de nenumărate ori, iar unele pasaje se scriu mai ușor ca altele. Dar chiar și acum, dacă ar fi să-mi spun mie întreaga poveste, m-ar cuprinde numai decît furia, dorința de-a urla de durere pe hârtie, de n-ar mai înțelege nimic corectorul ortografic – suferință și mânie într-un dialog perpetuu.

Și totuși, am vrut să scot cartea asta din mine și să exorcizez duhurile rele. Să fac cunoscute călătoriile în care am fost cu Mike, alături sau departe de el. Dar aveam nevoie de ajutor. Aveam nevoie

de cineva căruia să-i pot destăinui cele mai adânci emoții (lucru greu de făcut chiar și în zilele bune), o persoană empatică, înțelegătoare, care ar putea să devină glasul meu.

Stelele s-au aliniat și am găsit comoara. Maestrul cuvintelor care se ascunde în aceste pagini este o persoană care m-a însoțit în câteva dintre călătoriile mele. A devenit parte din călătorie. Drew a început ca părosul cameraman însărcinat să-mi filmeze aventurile, apoi a devenit un prieten apropiat, iar această poveste a căpătat viață datorită lui.

Vreau să te asigur, dragă cititorule, că scopul acestui cuvânt-înainte este unul confesional. Vreau să fiu sincer cu tine. Susțin ideile, sentimentele și adevărul tuturor celor scrise aici. Voiam doar să știi că până și scrierea acestei cărți face parte din călătorie, dintr-o călătorie împărtășită. Nu doar evenimentele în sine, ci și procesul anevoios de a povesti, discuta și descrie a generat o eliberare cathartică. Scrierea cărții a însemnat un vârtej de lacrimi și hohote de râs, iar dacă-ți pot oferi și ție această experiență, e singura recompensă de care am nevoie.

PARTEA ÎNTÂI

ÎNCEPUTUL ȘI SFÂRȘITUL

Pe scândură

N-o să mint. Sunt îngrozit.

Stau la capătul bun al unei scânduri care iese vreo trei metri dintr-o stâncă. Zic „capătul bun“, pentru că celălalt capăt, cel „meschin“, stă suspendat câteva sute de metri deasupra unui canion bucolic, să-i spunem, străbătut de un râu liniștit ce se unduiește în vale. Dar în această clipă, nu pot să-i admir frumusețea. Căci acum, în ciuda metaforei evidente, mă holbez în abis. Un abis îngrozitor de literal, figurativ, real.

Sunt prins în chingi, curele și un ham care-mi trece printre picioare. Mai sunt și clame și carabine, și vreo două frânghii care par mult prea subțiri ca să-mi susțină greutatea (faptul că am nevoie de frânghii de siguranță mă face să mă simt și mai nesigur), toate agățate de-o sârmă de rufe care se întinde de-a curmezișul canionului care pare tot mai neprietenos, până în stânca de vizavi.

– Zâmbește la aparat, se aude glasul șăgalnic al neozeelandezului.

Ce aparat? Unde? Și de ce Dumnezeuului aș zâmbi? Privesc în jur tâmp și arborez un rânjet înghețat pentru posteritate.

– E sigur că e sigur? întreb disperat, prostește, trăgând nădejde că acești kiwi¹ nebuni vor hotărî, ca prin miracol, că e totuși

¹ Poreclă dată neozeelandezilor. (n.tr.)

primejdios și că mai înțelept ar fi să ne întoarcem în Queenstown și să bem o cafea și...

– Floare la ureche, amice.

– Da, vă rog.

Florile sunt și pentru morți, nu?

E doar o tiroliană. O nimica toată, nu? Doar că asta se numește „Vulpea“, cel mai înalt „salt“ între stânci din lume, și nu e o tiroliană obișnuită. Planul este să fug – exact! –, să fug pe scândura asta șubredă și să-mi dau drumul în gol, la mila frânghiei inadecvate care mă leagă de cablu. Apoi, aproape imediat, cablul se termină. Se termină. O să mă desprind de el și, dacă totul merge bine, o să mă agăț de un al doilea cablu și o să zbor 450 de metri prin văzduhul îngrijorător de rarefiat, la 200 de metri deasupra stâncilor și a râului care șerpuieste în valea celui mai nesuferit canion – am decis – pe care am avut neșansa să-l văd vreodată.

Numai o clipă! Să cad în gol?

Nu sunt la primul „salt“. Am mai făcut bungy jumping și alte asemenea, deci s-ar presupune că nu-i mare lucru. Exact așa am gândit și eu. E o tiroliană, cât de greu poate să fie? Ei bine, se pare că e mult mai dificil să fugi și să sari de pe o stâncă decât să-ți dai drumul (chiar și fără tragere de inimă) de pe platforma de bungy. Mă întreb dacă n-ar fi mai ușor să mă las pe burtă și să mă târăsc încet spre margine, agățându-mă cu degetele de scândură, și-apoi să-mi dau drumul dizgrațios, chiar în ultima clipă.

Dar nu e vorba doar despre avânt. E căderea. Trebuie să-mi iau zborul de pe stâncă, conștient de faptul că simulez o cădere liberă de pe tiroliană. Cine născoceste chestiile astea?

N-o să mint. Sunt paralizat de frică.

– Să strigi numele lui Mike când sari, mă încurajează cineva din apropiere.

Mike.

De aceea sunt aici.

Sunt aici pentru Mike.

Pentru că Mike a murit.

Dacă ați citit prezentarea cărții, știți deja câte ceva despre Mike. Mike a fost fratele meu. A murit de boala neuronului motor¹ și mi-a lăsat o listă de lucruri pe care să le fac înainte de a muri, în amintirea lui. Habar n-am avut în ce consta lista înainte să mă apuc de ea, dar dacă vă spun că saltul în canion nu e nici pe departe cel mai dificil item de pe listă, vă puteți face o idee despre ce lucruri îi plăceau.

– Fugi și strigă numele lui Mike, vine altă încurajare.

Am înțeles. Teama care mă face să tremur se scurge din mine și în acea clipă îl simt pe Mike. Dacă ar fi aici, m-ar face cu ou și oțet. Am bravat deja din plin pe drum încoace, prostindu-mă și făcând pe grozavul, orice numai să evit confruntarea cu realitatea. Dacă Mike ar fi aici și-ar vedea cum mă tot învârt și mă codesc, și-ar râde de mine pentru restul vieții. De fapt, dacă era în locul meu... n-ar fi fost în locul meu. Ar fi fost deja dincolo. N-ar fi ezitat nicio secundă. S-ar fi aruncat cu spatele înainte, arătându-mi degetul mijlociu și râzând în hohote. Iar dacă am fi ajuns aici cât era bolnav, ar fi găsit o cale să se arunce cu tot cu scaunul cu rotile. Dacă ar fi fost aici, aș fi sărit și eu deja. Orice numai să nu-i dau motiv să facă mișto de mine zile în șir.

Îi simt numele urcând în gâtlee. O s-o fac. Acum e musai s-o fac. N-am cum să-i strig numele și apoi să dau bir cu fugiții. Ce n-aș da să fie aici! Încărcătura emoțională a călătoriei îmi toarnă plumb în picioare, urlă la mine să fug de primejdii, să rămân în viață, să rămân în control. Dar Mike nu și-ar fi dorit asta. Și-ar fi dorit să mă abandonez primejdiei și să trăiesc cu adevărat.

Îmi canalizez energia lemingului interior, deschid gura, „M“-ul se formează deja pe buze, și mă avânt înainte.

– MIIIIIIIIIIIIKE, urlu din toți rărunchii.

¹ Cunoscută și drept scleroză laterală amiotrofică sau boala lui Lou Gehrig. (n.tr.)

Nu-s convins că am pronunțat și „K“-ul, dar sunt prea preocupat să dau din mâini și din picioare, ca o păpușă din cârpe.

În următoarea clipă mă ia în primire a doua tiroliană, după ce mă zgâlțâie bine. Și pe măsură ce alunec de-a curmezișul canionului, cu soarele în față, încep să râd. E euforic.

Unde sunt frânele?

Când eram mic, aveam măgari. De toate felurile. Părinții noștri iubeau animalele. Pe măgari îi scăpaseră de la moarte. Am avut și găini, oi, porci, precum și o găscă de vară teribil de năzuroasă, pe care am botezat-o Smoky Joe.

– Hai, mami, fă-l să meargă mai repede. Mai repede, îi tot dădeam ghes mamei, cu obrăznicie.

Într-un final, mama s-a săturat de gura mea și i-a dat animalului care mă purta în cârcă o biciușcă peste fund. Măgarul a luat-o la goană ca un ogar posedat, în vreme ce eu mă țineam cu disperare de el și urlam.

Apoi brusc, măgarul s-a oprit ca la comandă. Eu, în schimb, mi-am continuat deplasarea prin aer, dizgrațios, și m-am prăbușit într-o grămadă de paie.

„Nu fi fraier, Royd“, mi-a șoptit o voce în cap, după ce șocul căzăturii s-a mai dus. „Nu te băga în lucruri pe care nu le poți controla. Mergi la sigur.“

Mike era cu cinci ani mai mic decât mine, dar pe la opt ani nici nu mai conta. A trecut prin toate greutățile pe care un mezin trebuie să

le îndure. A moștenit toate hainele care-mi rămăseseră mici: uniforma din ciclul primar, o pereche veche de blugi, toată peticită. Prima mea bicicletă a fost și prima lui bicicletă.

Cu mult înainte ca mama și tata să divorțeze, am crescut într-o mică fermă de la marginea satului Halkyn, în sălbaticul nord al Țării Galilor. Era un sat ca oricare altul: un birt, un magazin și câteva case împrăștiate. Când nu era ocupat cu afacerea tipografică, tata era om de vază în comitetul sătesc local, iar mama, care fusese asistentă medicală până venise Mike pe lume și se implicase mult în CND¹ și luptase cu in justiția în organizații precum Amnesty International, avea mulți prieteni prin partea locului, mari amatori de cai. Amândoi erau implicați în comunitatea locală. Uneori strângeau fonduri într-unul din hambarele noastre, sau „șoprul mare“, cum îi spuneam noi, unde organizau și discotecă sau petreceri cu foc de tabără la care participau consătenii.

Sora noastră, Mandy, e cu un an și jumătate mai mare ca mine, deci mai apropiată în vârstă decât Mike. Ne-am jucat mult în acei ani când Mike era încă bebe și ne-am făcut un club cu prietenii noștri cei mai buni, cu care ne întruneam în porumbarul aflat deasupra cocinii de porci. Dar Mandy s-a maturizat mai repede, așa cum e obiceiul fetelor, și a ajuns la adolescență când eu mai aveam câțiva ani buni înainte de copil enervant. Aventurile și vânătorile noastre de comori s-au terminat mai repede decât mi-aș fi dorit.

Când aveam treisprezece ani, Adam and the Ants au concertat în centrul local de recreere, iar ea a fost invitată la concert și apoi în culise.

– Grozav! Abia aștept să merg, i-am spus entuziasmat când mi-a dat de veste.

– Tu nu poți să mergi, m-a informat ea. Ești prea mic.

¹ Acronim pentru Campaign for Nuclear Disarmament, organizație care pledează pentru dezarmarea nucleară unilaterală.

Am fost terminat. Nu era corect. Ba mai mult, după eveniment mi-a spus că aș fi putut să particip, dat fiind că fusese amenajată o zonă pentru copii. Dar și-a spălat cât de cât păcatele cu autograful pe care l-a obținut de la Mr. Ant pentru mine.

Cam în acea perioadă am încetat să mai petrecem timp împreună. A început să iasă cu fetele, să facă treburi de adolescenți, a absolvit liceul, s-a dus la facultatea de arte și alte preocupări mature. Îi purtam pică fiindcă era mai mare ca mine, mai răzvrătită și pentru că avea voie să facă lucruri care-mi erau interzise. Nu ne-am distanțat afectiv; pur și simplu nu mai era un copil.

Din fericire, Mike se făcuse măricel și începuse să se joace ca toți băieții.

Ca adult mă dau în vânt după traiul la țară. Casa mea din Țara Galilor e un adevărat sanctuar pentru mine. Nu de puține ori, când dădeam piept cu câte-o misiune de pe lista cu pricina, mi-am dorit să fiu din nou în grădina mea, savurând o ceașcă de cafea. În mod ciudat, mi-am dorit ca fiul meu, Story, să aibă parte de acest trai pașnic și retras. Dar în copilărie și mai cu seamă în anii adolescenței, m-a frustrat teribil izolarea noastră. Mă simțeam închis într-o cușcă. Depindeam de părinții mei să mă ducă într-o parte și-n alta, de pildă în vizită la prietenii mei, lucru care nu se întâmpla suficient de des pentru gustul meu.

De câteva ori am înnoptat la prietenul meu cel mai bun, Richard, care locuia într-un orașel aflat la câțiva kilometri depărtare. Locuia pe o stradă adevărată, cu copii în carne și oase care se jucau până la nouă seara. Și ne uitam la televizor. Ce lux! Acasă nu aveam voie să mă uit aproape deloc. Când mergeam luni la școală, îi auzeam pe colegi discutând despre *Tiswas* sau Kenny Everett, sau la ce se mai uitaseră în weekend, iar eu n-aveam habar despre ce sporovăiau ei

acolo. Pentru mine, acasă însemna mai degrabă hrănitul animalelor și alte asemenea corvezi.

Nu vreau să pară că-mi detest copilăria. Dimpotrivă, o iubesc, cel puțin acum. Încerc doar să arăt cât de izolați eram. Și mai trist era că nu aveam prieteni în sat, situație la care a contribuit și mama, care, datorită educației religioase și credinței neștirbite, ne-a dat la cea mai apropiată școală catolică, adică în orașelul vecin, în direcția opusă, unde nu mergea niciun copil din zonă. Așa că am urât școala.

Să nu exagerez: primara și gimnaziul au fost acceptabile. Dar lucrurile s-au înrăutățit la liceu. Eram de o seamă cu prietenul meu cel mai bun, dar printr-un nefericit joc al sorții, am nimerit în clase diferite. Eu eram în clasa mai slabă, aia în care nimeriseră, firește, toți golani. Calea cea mai ușoară, preferata mea în această clipă, n-a fost să-mi văd de învățatură, ci să rămân un anonim printre pușlamale. Acum am aproape doi metri, dar m-am dezvoltat destul de târziu, și până la nouăsprezece ani am fost ăl mai pipiriu din clasă – aveam puțin peste un metru și jumătate. Și dat fiind că am absolvit la cincisprezece ani, am fost mereu „mezinul” clasei.

Traseul școlar al lui Mike a fost similar. Primii opt ani i-a făcut tot acolo (în uniformă la mâna a doua), plus un an la același liceu (unde, în mod surprinzător, i-a plăcut la nebunie), înainte ca părinții mei să-i ofere o educație mai aleasă, la o școală privată. Era genul acela de școală milităroasă, unde elevii erau nevoiți să-și lustruiască încălțările și să defileze încolonați, ca niște soldați. Mult mai târziu am aflat că lui Mike nu i-a plăcut deloc că a fost despărțit de prietenii lui din fosta școală și că a urât-o pe cea nouă.

În ceea ce mă privește, faptul că eram piticul școlii m-a ajutat să nu ies prea tare în evidență, dar, cum se întâmplă în mai toate școlile, nu m-a ferit de bullying. N-a fost atât de traumatizant, dar suficient cât să-mi creeze o aversiune față de orice formă de violență. Nu suportam presiunea constantă de a fi în rând cu colegii. Stăteam și priveam melancolic pe fereastra corpului nordic, în timpul orelor

de științe, străduindu-mă să ignor lecția și uitându-mă de-a lungul câmpului spre dealurile din depărtare, unde era casa mea, tânjind să fiu acolo.

Tânjind să mă joc cu Mike.

Îmi închipui că, dacă aș fi mers la școala locală, nu cea catolică, și dacă m-aș fi împrietenit cu mai mulți băieți de vârsta mea din sat, și dacă lui Mandy nu i-ar fi venit ciclul și n-ar fi făcut ce fac adolescentele, eu și cu Mike n-am fi fost atât de apropiați. Ba mai mult, să-i port de grijă fratelui meu mai mic ar fi fost o adevărată corvoadă. Dar n-a fost așa. Și sunt recunoscător pentru asta. Sunt recunoscător că am crescut fără să cunosc mulți oameni, că m-am dus la o școală de rahat și că Mandy s-a maturizat înaintea noastră. Pentru că m-am ales, în schimb, cu un frate.

De cum a fost suficient de măricel, au început aventurile. Ieșeam ori de câte ori aveam ocazia, și ne jucam, ne dădeam cu bicicletele sau ne cățaram în copaci. Satul era pe un delușor, de unde se vedeau, în zare, Peninsula Wirral, orașul Liverpool și țărmul. Și oriunde plecai, trebuia să cobori dealul, o pantă destul de abruptă pentru niște biciclete de juniori.

Nu știi dacă Mike conștientiza pe deplin diferența de vârstă, dar s-a zbătut s-o facă uitată cât mai iute. Fie era disperat să-și impresioneze fratele mai mare, fie n-a cunoscut niciodată frica. O vreme am fost mai înalt ca el, dar a compensat diferența de statură (așa neînsemnată, cum era) cu o doză mare de entuziasm. Așa că atunci când ne avântam cu bicicletele la vale, provocarea clară era să nu folosim frânele. Vezi să nu! Vă amintiți povestea cu măgarul? Eu stăteam cocârjat deasupra ghidonului, pedalând la o viteză confortabilă, în vreme ce el țășnea ca racheta și nu încetinea decât după ce

depășea bariera pentru vite¹ de la poalele dealului, peste care trecea cu un zăngănit infernal.

De acolo se întindea lacul. Într-o vreme, în jur erau mine de plumb, care-și deversau mizeria în apă și o poluau îngrozitor. Obişnuiam să aruncăm cu pietre în lac, după diferite obiecte, să vedem care are ținta mai bună. Câțiva ani am dominat această competiție, fiind mai în vârstă și mai puternic. Dar cu cât diferențele fizice se estompau, cu atât deveneam mai competitivi. Mike se cățara mereu mai sus decât mine în copaci, mai sus decât era prudent s-o facă. De la o vreme, a hotărât că nu urcase cu adevărat în copac dacă nu-și înălța căpățâna deasupra coroanei.

Și totuși, n-a căzut niciodată. Nu pătea nimic rău. Desigur, o julitură aici, o vânătaie acolo, dar niciun os rupt. Totul a devenit o competiție. Cine arunca mai departe? Cine se cățara mai sus? Cine izbutea să coacă și să marineze cea mai tare castană pentru bătaia cu castane? Cine era mai rapid pe bicicletă? Cine reușea să stea suspendat mai mult într-o roată? Mă descurcam cu mersul într-o roată pe Tomahawk-ul meu (gândiți-vă la un Chopper mai ieftin), dar nu puteam să-i fac față. Pentru că avea curajul să meargă mai repede. Avea curajul să se cațare mai sus. Să-și împingă mereu limitele. Pe măsură ce înaintam în vârstă, am devenit tot mai apropiați și tot mai competitivi.

Și, de cele mai multe ori, Mike mă întrecea.

Am fost un copil astmatic, și pe deasupra eram alergic la cai – în mod ciudat –, ceea ce nu e deloc indicat când locuiești la țară. Mike era la fel, dar la el se observa și mai puțin. Am fost copiii relativ

¹ Barieră la nivelul solului, constând dintr-o serie de bare (de regulă) metalice, amplasate paralel, cu distanță între ele, care împiedică trecerea oilor sau a vitelor, permițând în schimb accesul mijloacelor de transport. (n.tr.)

sănătoși amândoi, cu toate că, pe la zece ani, Mike a fost suspect de meningită.

Cel mai neplăcut a fost că i-au făcut o puncție lombară, adică l-au împuns în coloană ca să-l caute de meningită virală. Îmi amintesc că eram în sala de așteptare a policlinicii... o policlinică de țară care nu aducea prea mult a spital. Nu mă îndoiesc că personalul era pe deplin calificat și-și făcea treaba cu profesionalism, dar atunci, auzind urletele de durere ale lui Mike din camera de alături, mi s-a părut că o asistentă cu jumătate de normă aflase de procedură la micul-dejun, dintr-o carte, iar în acel moment transpira și se chinuia s-o ducă la bun sfârșit. Am deslușit groaza din glasul lui Mike, iar experiența avea să ne bântuie mulți ani de-atunci înainte.

Până la urmă s-a dovedit a fi sănătos. Nu contactase meningită virală. Totul se putea rezolva cu câteva antibiotice. Dar de-atunci s-a temut de ace pentru restul vieții.

Și asta a fost tot, până în noiembrie 2010. După treizeci și cinci de ani în care abia dacă răcise de câteva ori, Mike s-a îmbolnăvit. A avut febră și-o urticarie timp de patru zile, precum și simptome de gripă, de care a scăpat destul de greu. Curios, dat fiind că avusese mereu o sănătate de fier, dar nu era un capăt de țară.

O lună mai târziu, Mike a început să simtă niște crampe ciudate în pulpa stângă. Nu le-am dat prea mare importanță când mi-a spus. Cu toții avem crampe musculare. Întinzi mușchiul, aștepți puțin și trece. De regulă, crampele sunt asociate cu sportul, și în ciuda stilului de viață activ al lui Mike, acestea nu păreau să aibă legătură cu un efort major. Era suficient să-și întindă laba piciorului sau să-și îndoieie degetele de la picioare ca durerea să urce în pulpă și să rămână acolo. Uneori îl lăsa pentru o vreme, dar revenea destul de repede. Mereu în același loc.

Lucrurile au continuat așa câteva luni, iar disconfortul era tot mai enervant. Dar nu ne-am îngrijorat prea tare. Mike a presupus că rămăsese cu o sechelă după febra din noiembrie, și până la urmă s-a dus să-și facă un consult la medicul de familie. Din câte-mi

amintesc, doctorul i-a dat câteva calmante musculare sau ceva de genul și l-a trimis acasă.

N-au funcționat. Crampele au continuat timp de șase luni, la fel și consulturile medicale, însoțite de rețete aleatorii, după care au apărut și alte simptome, la mâini și brațe. Își simțea mâinile tot mai slăbite. Și, în pofida dramatismului istorisirii, nimeni nu era foarte îngrijorat. La urma urmei, și eu îmi simt acum mâinile slăbite, față de anii tinereții. Sunt aproape convins că am artrită în degetele mari de la cât Candy Crush am jucat. Dar așa-i viața, nu? N-o să-ncep să mă vait: „o, nu, ce se întâmplă cu mine?“, așa cum nici Mike n-a făcut-o în acel moment.

Nu bănuiam atunci că, în patru ani, Mike ne va părăsi pentru totdeauna.

Chief Rocka

Îmi aud numele.

– Fratele lui Mike, Royd, ar dori să spună câteva cuvinte.

Este Mary, care oficiază înmormântarea. Cuvintele ei trec prin mine, ca un ecou nedeslușit.

Mike nu mai e. I-am purtat sicriul în crematoriul plin ochi de oameni, pe acordurile ritmice ale melodiei *Chief Rocka* a trupei Lords of the Underground. Ce piesă... Prietenii noștri i-au înțeles tâlcul. Câțiva au dat din cap pe ritmul muzicii, iar pe chipurile lor triste a încolțit un zâmbet discret. L-am pierdut pe Chief Rocka, pe omul nostru de bază.

Câteva cuvinte. Cum aș putea să-mi iau rămas-bun de la Mike în câteva cuvinte? Pe de altă parte, nu-s convins că voi izbuti să rostesc o vorbă.

Mă îndrept spre pupitru, spre treptele care duc la pupitru. Acum. Trebuie s-o fac acum. Tăcerea e sufocantă, așternută ca un giulgiu deasupra congregației. Toți ochii sunt ațintiți spre mine, dar nu mă pot uita în ai nimănui. Simt că toată lumea se așteaptă la un moment îngrozitor de trist. *Fii tare, Royd*, par să-mi transmită sutele de cunoscuți. *Fii tare*.

Un scârțâit de scaun. Cineva trage aer pe nas. O tuse înăbușită străbate încăperea. Trebuie s-o fac acum. Concentrează-te. E important.